

Far foretrækker lillebror frem for storesøster når det gælder om at lære børnene om iværksætteri

VIDENSOVERBLIK

AUGUST 2025

Hvis far driver egen virksomheden, tyder ny forskning på, at han foretrækker at bruge sine kræfter på sønnen frem for på datteren, når han skal lære dem kunsten at være iværksætter. Omvendt puster iværksætter-moren tilsyneladende markant mere til storesøsterens iværksætterdrømme, hvis der dukker en lillebror op. I alt fald har søskende-sammensætningen markant indflydelse på, om den ældste datter selv starter som selvstændig med et anpartsselskab (ApS).

Analysen er baseret på registerdata for alle førstfødte børn født fra 1961 til 1971, og afdækker, hvordan forældres iværksættererfaring påvirker deres børns iværksætterambitioner, og hvordan denne påvirkning ændrer sig afhængigt af, om den ældste datter har en yngre bror eller søster.

Et væsentligt resultat er, at førstefødte døtre har markant større sandsynlighed for at starte et ApS, hvis deres mor har iværksættererfaring, men kun hvis det andetfødte barn i søskendeflokken er en dreng. I så fald øges sandsynligheden for, at storesøster bliver iværksætter med et ApS med 1,3 procentpoint. Hvis storesøster derimod har en yngre søster, stiger sandsynligheden kun med 0,4 procentpoint.

Omvendt, hvis faren er iværksætter, og han får en dreng som barn nr. to, så øger hans iværksættererfaring kun storesøsters sandsynlighed for at gå samme vej med 0,3 procentpoint. Får faren derimod en pige til som sit barn

nr. 2, så stiger sandsynligheden for, at storesøster bliver iværksætter med 1,1 procentpoint.

Noget tyder altså på, at faren bruger det meste af sin koncentration på at præge sin dreng med iværksætterdrømme, og "glemmer" pigen.

Samlet set betyder iværksættermoderens påvirkning af storesøster, hvis hun har en lillebror, at sandsynligheden for, at storesøster starter et ApS stiger med ca. 50 pct. set i forhold til den gennemsnitlige andel kvinder, der bliver selvstændige med et ApS. Omvendt vil en lillebror reducere sandsynligheden med ca. 44 pct., hvis faren er iværksætter.

Denne effekt ses dog udelukkende i forhold til opstart af ApS-virksomheder, som typisk kræver mere ledelses- og forretningsmæssig kompetence. Derimod spiller søskendesammensætning ingen rolle for kvinders sandsynlighed for at starte en enkeltmandsvirksomhed.

Mor tager sig af datter – far tager sig af søn

Forskningen peger på, at forældre fordeler deres iværksættererfaringer og støtte forskelligt afhængigt af børnenes køn. Mødre ser ud til at give mere opbakning og inspiration til deres ældste datter, hvis den næste i rækken er en dreng. Fædre derimod lader i højere grad deres viden og erfaring komme sønnerne til gode. Det kan være med til at forklare de forskellige effekter, vi ser.

De fundne resultater ser ud til primært at være drevet af to mekanismer: For det første tyder meget på, at konkurrence mellem søstre begrænser den ældste datters adgang til moderens støtte og erfaring. For det andet spiller kønsbaseret forældreinvestering en rolle, hvor mødre i højere grad støtter døtre og fædre støtter sønner, hvilket kan forklare, hvorfor faders erfaring har mindre betydning for døtre, når der er en bror i billedet.

Analysen peger på, at begrænsninger fra søskendeeffekter især handler om adgang til iværksættererfaring og -færdigheder i barndommen, snarere end forskelle i formel uddannelse eller arvede finansielle ressourcer. Det er praktisk erfaring, ledelsestræning og rollemodeller, der gør forskellen.

Fra et samfunds- og erhvervspolitisk perspektiv er implikationerne klare: Vil man mindske kønsskævhederne i iværksætteri, bør fokus rettes mod at give unge kvinder adgang til praktisk erhvervserfaring og mentorsparring i miljøer, der efterligner iværksætterhjem.

Fx initiativer som iværksætterpraktik i små virksomheder og målrettede mentorordninger kunne dermed kompensere for den manglende eksponering, som søskendesammensætning ellers påvirker. Både erhvervsliv og politikere bør notere sig, at kvinder, der ikke fortrænges af søskende, har større sandsynlighed for at vælge iværksættersporet.

Forskningen bag

Moira Daly (2025) Family, Gender, and the Inheritance of Entrepreneurial Spirit: Exploring Sibling Influences.
ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed, Study paper No. 253

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden Forskning

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning i enheden.

Vidensoverblikket er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser fra forskningsenheden på:
www.rockwoolfonden.dk/forskning